SAYI 4310 — 23 EYLÜL 1934 Pazar — Dukuzuncu sene

TÜRKDİLİ

CUMARTESİDEN MAADA HER GÜN SABAHLARI ÇIKAR.

Sahip ve başmuharriri: Bilecik mebusu Hayrettin
Umum Neşriyat Müdürü: Kenan Emin

İDAREHANE: Balıkesir Şahmehmet skağı dairei mahsusa TELGAF: Balıkesir Türkdili„ TELEFON: Türkdili ABUNA ŞERAİTİ:Seneliği 800, altıaylığı 600,kuruştur.Nüshası 3,geçmiş nüshaları 25kuruştur

Japonya Yeniden Büyük Bir Felâkete Uğradı.

Reisicümhur Hazretleri Ankaraya Avdet Buyurdular

Ankara, 21 (A.A.) — Reisicümhur Hazretleri dün akşam 18,20 de İstanbuldan ayrılmışlar ve bugün Ankaraya gelmişlerdir.

Reisicümhur Hz. ile birlikte Başvekil İsmet Paşa ile Dahiliye Vekili Şükrü Kaya, M. M. Vekili Zekâi beyler de Ankaraya döndüler.

Bir Tayfon Japonyayı Yine Sildi Süpürdü.

Yüzlerce insan öldü, yüzlerce yaralı ve kayıp var. Evler ve mektepler harap oldu.

Tokyo, 22 (A.A) — Dün saatta 70 mil süratle bir tayfon evvelâ Magozakiye kebede büyük zararlar yapmıştır. Tayfon yalnız kuyruğu ile çarptığı Tokyada fazla tahribat yoktur. Aljnan son haberlere göre yıkılan mekteplerin sayısı 47 dir. 225 çocuk ölmüş 822 çocuk yaralanmıştır.2 çocukta 188 ev tamamen 200 ev kısmen harap olmuştur. 96 kişi ölmüş,298 kişi yaralanmıştır. 8 kişi gaiptir. 8 yerde yangın çıkmış 25 ev yanmıştır. Ozaka tımarhanesini cezir alıp götürdü. Tımarhanede bulunan 60 meczup kayboldu. Tayfonun devirdiği trenden biri Tokya Simaneski ekspresi idi. on vagondan mürekkep olan ekskereste 250 yolcu bulunuyordu. Ekspres bir nehrin üzerindeki köprüden geçerken tayfon tarafından devrilmiştir. Fakat köprünün parmaklıkları nehre düşmesine mani oldu. Ozaka polisi suların basmasından yüz kişi öldüğünü haber vermiştir. 50 evde su basmıştır. Tokyoda bulunan hava meydanında beş hangar harap olmuş, yirmi tayare tamir edilmiyecek bir tarzda hasara uğradı.

Ereyli

Elektrikli demiryolu için tetkikat yapılıyor.

Zonguldak, 21 (A.A.) — Çatalağzı - Ereğli arasında yapılacak elektrikli demir yolu için Nafıa Vekâleti müteassıslarından mürekkep bir heyet Vilâyet dahilinde tetkikatta bulunuyor.

Afyonda zelzele

Afyon, 21 (A.A.) — Son günlerde yine hafif zelzeleler oluyor. Bugün de 12,30 da hafıf bir sarsıntı duyuldu.

Turhal şeker fabrikası

Tokat, 22 (A.A.) — Turhal şeker fabrikası dündenberi tecrübe çalışmalarına başlamıştır.

Fener

Galatasaraya yenildi.

İstanbul, 22 (A.A) — Dün Galatasaray - Fener arasında yapılan şilt maçı 0-1 Galatasarayın galibiyetile bitmiştir.

Müteahassıslar Karstaki tetkiklerini bitirdiler

Kars, 21 (A.A.) — Şark mıntakalarında bir aydanberi Göle ve Çıldır köylerinde tetkikatta bulunan Vilno Üniversitesi Zooteknik Profesörlerinden doktor Tad ve Telami tetkiklerini bitirmiş ve dün buradan ayrılmışlardır. Müteahassıslar tetkikleri neticesinden memnundurlar.

İktısat

Vekilimizin tetkikatı.

Vekil bey demir ve kimya sanayii hakkıdda tetkikat yaptı.

Ankara, 21 (A.A.) — Zonguldak ve Ereğli muhabirlerimizden alınan telgraflarda kurulacak büyük demir ve kimya sanayii yerini tayin etmek üzere refakatinde maden umum müdürü ile bir fen heyeti olduğu halde Zonguldak,Sanfrabulu, Tefenniden Ereyliye giden İktısat Vekili Celâl bey orada da tetkikata bulunmuş dün akşam Zonguldağa dönmüştür. İktısat Vekilimizin bu tetkikatına Avusturyalı maden Mütehassısı Minroloj ve maden iktısadiyatı Profesörü Granikte refakat etmektedir.

İncir ve üzüm satışı

İzmir, 21 (A.A.)— Bu ayın on beşinden dün akşama kadar sekiz kuruştan yirmi bir buçuk kuruşa kadar 20765 çuval üzüm, beşten on dört kuruşa kadar da 14785 çuval incir satılmıştır.

İzmirdeki Müsevîler bir tayare satın alıyorlar.

İzmirdeki Müsevî yurtdaşlarımız bir dernek teşkil ederek memleket müdafaası için faal bir şekilde çalışmıya karar vermişlerdir. Yurdaşlarımız şimdiden aralarında bir tayare satın alıp orduya hediye etmeği kararlaştırmışlardır.

Türk-Fransız dostluğunun yeni bir tezahürü

İki gün sonra İstanbulda toplanacak parlâmentolar konferansına iştirak edecek Fransız heyeti İzmire uğramış ve pek hararetli karşılanmıştır. Heyet şerefine verilen ziyafette ananevî Türk-Fransız dostluğu tebarüz ettirilmiştir.

Mesut bir evlenme.

Büyük Millet Meclisi Reisi Kâzım Paşa Hazretlerinin hemşireleri Saadet hanımefendi ile İzmir deri fabrikatoru Mehmet Ruşen beyin nikâhları perşembe gün beyoğlu evlenme dairesinde yapılmıştır. Merasimde B. M. M. Reisi Kâzım Paşa Hazretleri, meclis reisi vekilleri Hasan, Esat, Vali ve belediye reisi Muhittin, B. M. M. azaları ve tanınmış bir çok zavat hazır bulunmuşlardır.

Adliye Vekilimiz

Bir müddettir İzmirde istirahat etmekte olan Adliye Vekili Saraç oğlu Şükrü bey İstanbula gitmiştir.

Dün Akşam Fırkada Büyük Bir Toplantı Yapıldı.

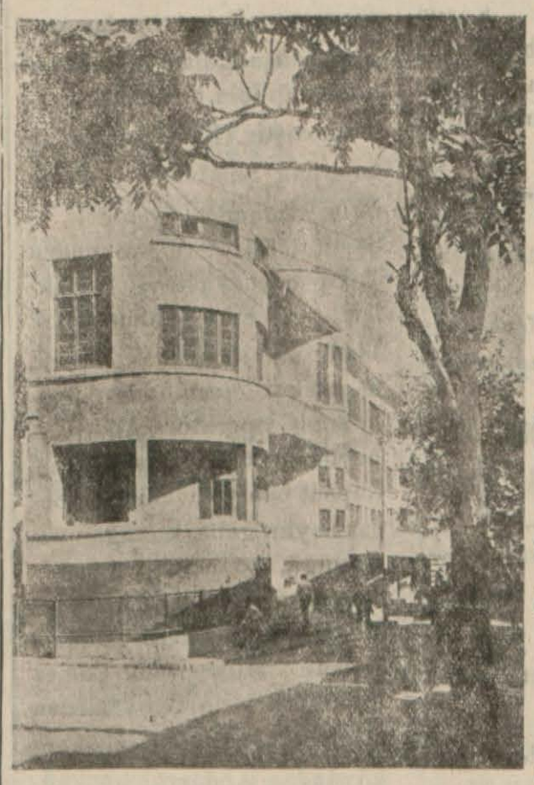

Belediye intihabatı için fırka yoklaması 27 ve 28 eylûl günleri yapılacaktır

Cümhuriyet Halk Fırkası Balıkesir vilâyet, kaza, nahiye idare heyetleri dün akşam fırka vilâyet teşkilâtı reisi Tevfik Fikret beyin reisliği altında toplanmıştır. Toplantıda belediye intihabatına tekaddüm eden fırka çalışmaları görüşülmüştür.

Haber aldığımıza göre belediye intihabatı için burada fırka yoklaması eylûl 27 veya 28 inci günleri yapılacaktır.

Hayvan Sergisi Açıldı..

Bu defaki sergi büyük muvaffakıyet kazandı.

Sergiye otuz üç tay, yirmi üç taylı kısrak, on beş boğa, beş inek ve yüz yirmi beş Merinos koyun ve koçu iştirak etti. Sergi birçok kimseler tarafından gezildi.

Hayvan sergisi cuma günü saat on beşte koşualanında açılmıştır. Ziraat Vekâleti tarafından ilk defa olarak açılan sergi cuma günü büyük bir alâka uyandırmıştı. Serginin tay kısmına otuz üç tay ve yirmi üç taylı kısrak, karasığır kısmına on beş boğa ve beş inek, koyun kısmına yüz yirmi beş Merinos koyun ve koçu iştirak ettirilmişti.

Sergi vilâyetimiz hayvancılığı için büyük ümitler vermektedir. Otuz üç tay. dan otuz biri vilâyetimiz damızlık aygırlarının yavrularıdır. Bunlar bakım itibarile çok eyidir. Ve daha henüz beş, altı aylık oldukları halde annelerinin boylarına yakın bir boy almışlardır.

Serginin karasığır kısmında Pilevne melezi Bozırk boğa ve inekler nazarı dikkati celbetmektedir. Serginin bu kısmında şayanı tenkit bir nokta varsa o da Türkiyede yegâne Bozırk yetiştiren bir mıntaka olan Balyanın sergiye iki, üç hayvanla iştirak etmiş olmasıdır.

Merinos koyun ve koçları da ümit vericidir.

Küşat resmini müteakıp Valimiz Salim bey, Fırka Vilâyet idare heyeti reisi Fikret, ve mebuslarımız Muzaffer ve Enver beyler ve diğer zevat sergiyi gezmişlerdir. Sergi beşe kadar açık bulundurulmuş bu müddet zarfında kadın erkek birçok kimseler tarafından ziyaret edilmiştir.

Tayve taylı kısrak

Tay sergisine iştirak eden otuz üç taydan Bandırmalı Sadullah ve Gönenli Ali efendilerin tayları, birinci Bandırmalı Murat, Gönenli Ali efendilerin tayları ikinci, Kamçılılı köyünden Osman, Balıkesirden bahçıvan Mustafa, Bandırmadan Kâzım cavuş, Balıkesir - At köyünden Kâmil efendilerin tayları üçüncü, Balıkesirden hancı Kadır, Susığırlık - Aziziye maköyünden Yaşar, Susığırlık-Baba köyünden Ahmet çavuş, Şamlı - Karakol köyünden Ahmet, Balıkesir hacı ishak hallesinden paytoncu Âdil, Gönenden Nazif, Balıkesir Kasaplar mahallesinden Abdürrezzak efendin-

(Devamı ikinci sayfada)

Anketimiz.

Yazı çokluğu dolayısile anketimize gelen cevapları bugün basamıyoruz. Bu cevapları yarın basmıya devam edeceğiz.

Rifat bey

Balya kaymakamı oldu.

Balya kaymakamlığına tayin edilen Rifat bey

Vilâyet Dajmî Encümeni azasından Rifat bey vilâyete gelen bir tebliğe nazaran eylûlün on birinci günü Dahiliye Vekâletince Balya kaymakamlığına tayin olunmuştur.

Yeni vazifesinde arkadaşımıza muvaffakıyet dileriz.

Yurdun Muvaffakıyeti

İdmanyurdu gençleri Çanakkale ve Bigada galip geldiler

İki muvaffakıyet kazanan İdmanyurtlular

Çanakkaleye giden, İdman yurtlular cuma günü Çanakkale İdmanyurdu ile dün

(Devamı ikinci sayfada)

Bir Yazı Müsabakası Açıyoruz.

Gazetemiz gençler arasında bir «güzel yazı» müsabakası yapmağa karar vermiştir. Müsabakanın zengin olmasına bilhassa itina ediyoruz..

Güzel yazı müsabakamızı kazanacak üç gence, bu gençlerin muharrir ve muallim arkadaşlardan mürekkep bir hakem heyeti tarafından seçilecek yazılarına rey vermiş bulunacak elli kadar okuyucumuza kıymetli hediyeler vereceğiz.

Müsabaka şartlarını lûtfen yarınki nüshamızda okuyunuz.

Öz Türkçenin güzelliğini, tazeliğini ve verimliliği i anlamıyanlara yazıklar olsun...

Ecnebi matbuat:

Dil İnkılâbımız.

Bir Bürüksel gazetesi dil inkılâbımız hakkında neler yazıyor.

Bürükselde çıkan «xxieme Siecle» gazetesi yazıyor:

«Türkiyede son haftanın en büyük hâdisesini İkinci Türk dili kurultayı» nın toplanması vücude getirmiştir. Kurultay müzekereleri altı gün sürdü; müzekerelere Gazi, Başvekil, Vekiller gibi siyaset hayatının en salâhiyettar çevreleri, Üniversite profesörleri, idareciler ve gazeteciler iştirak etmişlerdir. Türk dili ile hindo - jermen ve Sami diller arasında kıyaslarda bulunmak gibi bir mevzu ile meşgul olan bir içtima için bu hal güzel bir muvaffakıyet teşkil eder.

Açılma nutkunu Maarif Vekili söylemiştir. Bu nutuk oldukça nevi zatına münhasır bir şeydir. Maarif Vekili demiştir ki:

«Aslını tarihin en eski devirlerinden alan ve insanlığın ilk medeniyetlerinin müessisi olan Türk, ansızın, tohumlarını bizzat ekmiş bulunduğu kültürlerin haricinde bırakılmış ve düştüğü karanlığın kendi hayatına malolmasına ramak kalmıştı.

Bu asîl milletin uçuruma doğru yuvavrlandığı bir anda tarih ona yeni ve harikulâde bir Şef verdi ve bu Şef te Türk milletine yardım elini uzatarak onu meşum sukuttan kurtardı.

Büyük Şef hayırlı işte devam ediyor ve milletin en müspet kuvvetlerini en büyük düşmanı olan cehalete karşı tevcih etmiş bulunuyor. Bizi bu birinci zafere kavuşturacak olan silâhlar dilimizden, dilimizin temizlenmesinden, dilimizin terakkilerinden başka birşey değildir.»

Maarif Vekilinin büyük bir millî yükselme gayreti gösteren bu milletin kültür ve dilini mükemmelleştirmeyi emellerinin başına getirmesi takdire lâyık bir haldir.

Ancak bu kongre bizi yeni bir teşebbüsten haberdar etmektedir. Bu da, son senelerde İrlandada zuhur eden halleri hatırlatmaktadır.

İrlandalılar çok zaman evel yaşamış nesilleri vasıtasile İngiliz dilini kabul etmişlerdir. Gaelik adı altında millî İrlanda dili çok seyrek birkaç köy müstesna olmak üzere hiç bir tarafta tanınmakta ve konuşulmakta değildir Fakat İrlanda hükûmeti Gaelik dilinin yeniden kullanılmasını temin teşebbüsünde bulunmuştur. Bu dil bugün İrlandada bütün mekteplerde okutulmaktadır ve bir gün ihtimal İngilizcenin yerine geçmeğe muvaffak olacaktır.

Türkiyede buna benzer bir harikulâdelik ekevvün etmektedir. Türkiye hükûmeti münevverler sınıfının konuştuğu dilin dejenere olmuş ve yabancı sözlerle dolmuş bulunduğu ve hakikî Türk diline dönmek icap ettiği kanaatindedir.. Dil kurultayı reisinin sözlerine göre hakikî Türk dili arasında yaşamaktadır ve fakat henüz işlenmemiş, açılmamış ve süslenmemiş madde halindedir» Kurultay reisi, hiç olmazsa «Tür dilinin, genişlemiş, inkişaf etmiş, zamanımızın mükemmel, ilmî ve teammüm etmiş bir dili olması» lâzım geldiği kanaatindedir.

Kurultayda Reis Kâzım Paşanın hiç bir yabancı söz kullanmadan açılma nutkunu irada muvaffak olması herkesi sevindirmiştir.

Bu nefse itimadı, şaheseri takdirkâr gözlerle görmeliyiz. Genç milliyetçiliklerin ilhamı altında ölü dillerin böyle dirilmesi fevkalâde bir hâdise teşkil etmektedir

Harp yüzünden Osmanlı İmparatorluğundan ayrılan Milliyetler

Pariste çıkan «L, Europe Monvelle» gazetesi yazıyor:

Lozan muahedesi 1923 senesinde Türkiyenin yeni hudutlarını katî surette tespit ettiği zaman sabık Osmanlı İmparatorluğu cüzülerini mukadderat ve âkıbetlerini farklı bir tarzda tayin etmiştir. Osmanlı İmparatorluğu tebeasından bazıları mevcut devletlere geçmiş bazıları da milliyet itibarile kendilerine etraflı bir programı ve teşkilât yapmak mecburiyetinde kalan yeni devletler efradı arasında birmişlerdir. M. Paul Chalinin bu mevzua tahsis ettiği fevkelâde ve sikalara müstenit tetkik eseri ve mevzua mütaallik meseleler hakkında kıymetli işaretleri muhtevi bulunduğu gibi hukuku umumiyenin başlıca meselelerinden birini teşkil eden milliyet bilgisi noktai nazarından çok mühim aydınlatmaları ihtiva etmektedir.

Biribiri ardınca müstakil devletler manda altında bulunan memleketler ve mevcut devletlerden birine ilhak edilmiş kıtalar müdevvenatını tetkik eden M. Ghali müslümanlık ile hıristiyanlık arasındaki hukukî temas ve münasebetlere hissolunacak derecede salâh temin eden Lozan muahedesinden sonra Avrupanın heyetinin heyeti umumiye ve muhtelif kıtalarda tatbik itibarile milliyet noktai nazarından ne kadar büyük bir genişleme vücude getirdiğini göstermektedir.

Yurtlıların Muvaffakıyeti

(Üst tarafı birinci sayfada) de Biğada Biğa İdmanyurdu ile maçlarını yapmışlardır. Telgrafla haber aldığımıza göre, gençlerimiz Çanakkale maçında 1.3, Biğada 0 2 galip gelmişlerdir.

İdmanyurtlu gençlerimizi kazandıkları muvaffakıyetten dolayı hararetle tebrik ederiz.

Yurtlular dün geç vakit şehrimize dönmüşlerdir.

Hayvan Sergisi Açıldı

(Üst tarafı birinci sayfada) lerin tayları dördüncü olmuşlardır, Birincilere 60 şar, ikincilere 50 şer, üçüncülere 40 kar, dördüncülere 30 zar lira ikramiye verilmiştir.

Kısrak kısmına on sekiz taylı kısrak ile damızlık aygırlarından gebe beş kısrak girmiştir. Fakat bunlar arasında tam not alan kısrak bulunmadığı için birincilik verilememiştir. En fazla not alanlardan Şamlıdan Hüseyin oğlu Mehmet ağanın ve Şamlı - Kurtdere köyünden Tayıp çavuşun taylı kısrakları ikinciliği, Susığırlık Jandarma kumandanı Sadi, memleket hastahanesi başhekimi operatör Alj Riza beylerin taylı kısraklarile Kepsüt nahiyesi müdürü Sedat beyin gebe k srağı üçüncülüğü, cümhuriyet müddeiumumisi Salih Zeki, Bandırmada mütekait kaymakam Şevket, Balıkesirden Çömez Ahmet beylerle Balıkesirden Şerif, Susığırlık- Demirkapı köyünden Abdurrahman ağaların kısrakları dördüncülüğü almışlardır. İkincilere 50 şer, üçüncülere 40 kar, dördüncülere 30 zar lira verilmiştir.

Boğa ve inekler

Karasığır sergisine sokulan on beş boğa ile beş inek arasından Balıkesir - Börekçiler mahallesinden hacı İslâm ağa zade Rasim beyin boğası ile Şamlı-Kurtdere köyünden Ahmet ağanın boğası birinci, Balıkesir-Karamanköy boğası ve Balıkesir-Bakacak köyünden hafız Ahmet efendinin boğası ikinciliği, Balya - Kayalar köyünden Ali, Balya-Söbücealan köyünden Kâmil, Susuğırluk Karapürçek köyünden Muhsin efendilerin boğalarile Balıkesir-İzmirler mahallesi boğası, hacı İslâm zade oğlu Rasim ve Karaoğlan mahallesinden kasap zade İsmail Safa beylerle Balıkesir-Ayşabacı köyünden Yusuf ağanın ve Balıkesir Martlı mahallesinden Zehra hanımın inekleri üçüncü gelmişlerdir. Birinciler 50 şer, ikinciler 40, kar, üçüncüler 30 zar lira almıştır.

Koyun ve koçlar.

Serginin Merinos koyun ve koçlarına ait kısımda Balıkesirden hacı Faik bey zade İbrahim ve Susığırlıktan Halil Hilmi beylerin koyunları birinciliği, Gönenden Mustafa, Susığırlık Ömer köyünden Halil efendilerin koyunları ikinciliği kazanmıştır. Susığırlıktan Halil Sıtkı ve Gönenden Mustafa efendilerin Koçları birinci, Ömer köyden Halil Hilmi efendilerin koçları ikinci ve Hacı Faik bey zade İbrahim beyin koçları üçüncü olmuşlardır.

Hayvan sahipleri dün Baytar müdürlüğüne giderek mükâfatlarını almışlardır.

ŞEHİR VE MÜLHAKATTA

Çarşamba Günü Dil Bayramı Yapacağız

Dün Halkevinde bir toplantı yapıldı ve bayramın ana çizgileri çizildi.

26 Eylûl çarşamba günü yurtda dil bayramı yapılacaktır. Bu, büyük millî bayram şehrimizde de güzel tezahürler arasında kutlulanacaktır. Kutlulama hazırlıkları ile meşgul olmak üzere dün Halkevi edebiyat ve tarih şubesinde bir toplu.uk yapılmıştır. Vali Salim beyle vilâyet Maarif müdürü beyin, lise ve orta mektep müdürlerinin, lise ve orta mektepler edebiyat muallimlerinin ve muharrirlerin bulunduğu bu toplulukta bayram programının ana cizgileri tespit edilmiştir.. Buna göre 26 Eylûl çarşamba günü her taraf donanacak, mektepliler büyük bir alay haljnde nümayişler, tezahürler yapacaklar sonra bir yer yer miting aktedilecek ve her tarafta kurulacak radyolarla Ankaranın konferansları, sözleri dinlenecektir.

O akşam Halkevi büyük bir gece tertip edecektir. Konferanslar, revuler yapılacaktır. Bu esnada bir feneralayı da şehri dolaşacaktır.

İmtiyaz sahibimiz.

Cazetemizin imtiyaz sahibi ve Bilecik mebusu Hayrettin bey cuma günü İstanbula gitmiştir.

İki mebusumuz.

Mebuslarımızdan Enver ve Muzaffer beyler cuma günü Edremitten şehrimize gelmişlerdir. Enver bey ogün İstanbula geçmiştir.

Vilâyet mekupçusu

Vilâyet mektupçusu Hilmi bey Susığırlığa gitmiştir. Mektupçu beyin Susığırlığa gidişi bir tahkik işile alâkadar görülmektedir.

Posta müdürlüğü

Bursa Posta ve Telgraf başmüdürlüğü memurlarından İzzet bey Balıkesir Posta ve Telgraf müdür vekilliğine tayin edilmiştir. İzzet bey şehrimize gelmiş ve vazifeye başlamıştır.

Celâl bey Çemişgizek kaymakamı oldu.

Aydıncık nahiyesi müdürü Celâl bey Çemişgizek kaymakamlığına tayin edilmiştir. Celâl bey kıymetli idarecilerimizdendir. Kendisini tebrik ederiz.

Akşam 17 yaşında

«Akşam» gazetesi on yedi yaşına girmiştir. Refikimizi tebrik ederiz.

Vilâyet jandarma teşkilâtı

J. Kumandanları

Arasında bir değişiklik yapıldı. Vilâyet jandarma alay kumandanı ile dört kaza kumandanı değiştirildi.

Bürhaniye ve Gönen Jandarma Kumandanları Arif ve İbrahim beyler

Heber aldığımıza göre vilâyetimizin değerli jandarma teşkilâtında mühim tebeddüller olmuştur. Vilâyet jandarma kumandanımız kaymakam Hasan bey ile Gönen, Erdek, Sındırğı ve Bürhaniye jandarma bölük kumandanları başka yerlerde vazife almışlardır.

Bürhaniye kumandanı yüzbaşı Arif bey Ulukışlaya, Erdek kumandanı Mehmet Ali bey Orhangaziye, Gönen kumandanı İbrahim bey Hekimhana, Sındırğı kumandanı Remzi bey Hadjandarma umum kumandalığı mülhakı M. Sırrı Balıkesir merkez bölük kumandanlığına, Kızıltepe kumandanı İbrahim bey değe, alayda stajyer A. Hikmet bey nene, alayda stajyer bin ci mülâzım Hüsnü bey haniyeye tayin edilmişler

Vilâyet jandarma kumdanı Hasan bey bugün hrimizden ayrılacaktır. ndisine muvaffakıyet dile

İki günlük vukuat

Bir sarhoşluk, bir cerh ve bir kumarcılık.

İki günlük vukuat şudur:

Salâhattin mahallesinden İsmail oğlu Refik gece sarhoş olarak mahalle aralarında dolaştığından tutulmuştur.

⁂ Şeyhlûtfullah mahallesinden Halil İbrahim oğlu Necati ile kardeşi Ahmet arasında çıkan kavgada Necati isimli olan Ahmedi bıçakla dört yerinden yaralamıştır. Ahmet hastahaneye kaldırılmış Necati de bıçağile birlikte yaralanmıştır.

⁂ Yakup köyünden Ali Osman hoca oğlu Ramazan ile Kasım oğlu Bekir İzmirler mahallesinde Halil Kâmilin kahvesinden kumar oynarlarken yakalanmışlardır. Gerek kumarcılar ve gerekse kahveci hakkında tahkikat yapılmaktadır.

⁂ Hacıişhak mahallesinden Ahmet oğlu hafız Ahmet efendinin şapka kanununa muhalif hareket ettiği görülerek hakkında tahkikata girişilmiştir.

İlkmekteplerin müteferrik kırtasiye ve mahrukatı

Vilâyet Daimî Encümeni dün valimizin riyasetinde toplanmış, ilkmektepler için 934 senesi bütçesine konan müteferrika, kırtasiye, mahrukat tahsisatını ihtiyaca göre mekteplere dağıtmıştır. Kazalara ait havaleler hemen gönderilecektir.

İki hırsızlık vakası

Birkaç gün evel İvrindi nahiyesinin Karaçepiş köyünden Hüseyin oğlu Osmanın dükkânından arpa ve ayire, Kayapa köyünden Mehmet çavuş oğlu Şerifin evinden de para ve eşya çalınmıştır.

Yapılan tahkikatta bakkal dükkânına girenlerin Karaçepiş çoban Hüseyin oğlu İsmail ile kardeşi, evi soyanların ise Kayapa köyünden İsmail kızı Ayşe ile oğlu Hüseyin ve Kartallı Hilmi oğlu Vasfi olduğu anlaşılmıştır. Hırsızlar dün şehrimize getirilmişler ve Cümhuriyet müddeiumumiliğine teslim edilmişlerdi.r

Yazan:

Öz dil savaşında yerini al!
Öz dilin yaradıcısı, yapıcısı ve sevdırıcısı sen olacaksın!

GÜNÜN HABERLERİ

İÇTE:

Yeni döviz kararnamesi

Ecnebi şirketlerin faiz ve temettü hissesi olarak hissedarlarına gönderecekleri dövizlerin ziraat bankasından buğdayları alma suretile harice çıkarılması hakkında bir kararname hazırlanmıştır. Bu kararname önümüzdeki gşnlerde İcra Vekilleri Heyetinde müzakere edilecektir.

Nikel paralar.

Yeni nikel paraların üzerlerine basılacak şekiller için açılan müsabakaya on iki sanatkâr girmiştir.

Müsabakayı kazanan iki eser sahibine biner lira mükâfat verilecektir.

Trakyada peynircilik

İktısat Vekâleti Trakya peynirciliğinin inkişafı için tetkikler yapıp alınması icap edecek tedbirleri vekâlete bildirmeğe memur edilen vekâlet kimyagerlerinden Halit bey Edirneye gitmiş ve tetkiklerine başlamıştır. İktısat Vekâleti hazırlanacak olan bu rapora göre Trakyada gelişi güzel peynir yapılmasının önüne geçmek için tedbirler alacak ve peynir ihracatı da tanzim edilecektir.

Yapak ihracatımız

Almanya ve Ruslar bu ayın son haftasında 100,000 kilo kadar memleketimizden yapak almıştır. Onun için yapak fiatlerinde bu hafta yükseliş vardır. Bilhassa Almanlar mübayaata devam ettikleri için fiatler yükselmektedir ve vaziyet bu suretle devam etmektedir. Bu yüzden stok mal miktarı da günden güne azalmaktedır.

Yumurta ihracatımız

Gerek taleplerin ve gerekse soğukların artması yumurta fiatlerinin yükselmesine sebep olmaktadır. Önümüzdeki haftalarda bu yükselişin devam edeceği tahmin olunmaktadır.

İstanbula bu hafta Anadoludan (1360) küçük ve (300) büyük sandık yumurta gelmiştir.

İstanbul ve Karadeniz kıyılarından (6000) sandık yumurta sevkedilmiştir.

İstanbulda büyük sandıklar bu hafta 24 liraya kadar muamele görmüştür. Geçen sene aynı hafta en yüksek fiat 23 lira idi. Bandırmada taze yumurtaların büyük sandıkları en yüksek 21,50 liraya kadar müşteri bulmuştur. Bursada fiatler 16-17 arasındadır.

İzmirde de fiatler yükselme istidadındadır. Yalnız Akdenizde yumurta hareketleri ihracat olmadığından durğundur.

Buraya kadar yumurtanın iç piyasamızdaki vaziyetini hulâsa ettik.

Dış piyasaya gelince:

Derhal ilâve edelim ki, beynelmilel yumurta piyasasının vaziyeti umumiyetle sağlamdır. Yine yumurtanın gittikçe azalmakta olması sebebile beynelmilel piyasada canlılık olmaktadır. Zaten yalnız yumurta değil havayici zaruriye fiatleride yükselmektedir. Bu sebeple şark memleketlerinden yumurta fiatleri sağlamlaşmıştır. Bundan Almanyaya yumurta sokmak imkânları fazlalaşmıştır. Onun için bu vaziyetin düşmiyeceği anlaşılmaktadır.

Almanyada, Avusturyada, Çekoslavakyada, İtalyada, keza Yugoslavya ve İngilterede fiatler sağlamdır ve hepsinde de az çok yükselişler vardır.

DIŞTA:

Uzak şarkta neler oluyor?

Royter muhabirinin Harbinden bildirdiğine göre Mançuko Hariciye nezaretinin resmî bir beyanatı Sovyet kuvvetlerinin Usuri ve Amur şehrinin birleştikleri yerde Mançukoya ait bir araziyi işgal ve tahakim etmekle itham etmektedir. Mançuko hükûmeti Soyet Konsolosuna bir nota vermiş 1860 da Pekinde yapılan Çin - Rus muhadesine istinaden hâkimiyetinin tanınmamasını istediği bir arazinin işgaline karşı protosto etmiştir.

Silâh ticareti meselesi

Amerika ayan meclisinde müteşekkil silâh ticareti tetkik komisyonu, yabancı devletlerden gelen protestolara zımnen cevap olarak neşrettiği beyannamede «biz milletlerin ahlâkî vaziyetlerini değil, hususî silâh ticaretini tetkik ediyoruz.» Diyor.

İngiliz amelesi

İngilterede Gal eyaleti sindikalarının 130,000 den fazla maden amelesini temsil eden murahhasları ücretler ihtilâfı hakkında millî federasyonla görüşmek üzere Londraya gelmişlerdir. Maden sahipleri 51915 nispetle ancak yüzde 20 derecesinde arttırılmış olan ücretleri daha ziyade yükseltmek istemiyorlar. Halbuki hayat pahalığı yüzde 42 artmıştır. Amele murahhasları millî federasyonla görüştükten sonra madenler nazırını ziyaret edeceklerdir.

Bulgaristanda kooperatifler

Bulgar istatistik umum müdürlüğünün neşrettiği vesikalardan anlaşıldığına göre 1933 senesi sonuna kadar Bulgaristanda tescil edilen kooperatiflerin adedi (7578) zi bulmuştur.

Kasa arıyanların nazarı dikkatine

Sağlam ve ucuz kasa istiyenlerin Palamut hanında kahveci Süleyman efendiye müracaat etmeleri ilân olunur.

YURTDAŞ

Bu cümhuriyet bayramında yerli mallarımızın resmi geçidi Ankara yeni sergi evinde yapılacaktır Kışlık ihtiyaçlarınızı ucuz ve sağlam yerli mallarımızla bu sergiden tedarik et!

Millî iktısat ve Tasarruf cemiyeti

AVUKAT

H. Tevfik - Sadık

DAVAVEKİLİ

YUSUF KENAN

Yazıhanesi hükûmet caddesinde Ahmet çeşmesi karşısında

Merkez ve kazalarda her nevi dava kabul ve sürat le neticelendirilir.

Balıkesir Ovaköy Panayırı.

Tehir edilen ***Ovaköy panayırı*** 24 eylûl pazartesi günü açılacaktır. Panayır eskiden tespit edilen yerde yani köyün en güzel ve su ile çevrilmiş ovacık üzerinde kurulacaktır.

Ovaköy Panayırı İlk defa kurulmaktadır. Balıkesir ile civar vilâyet ve kazalardan ve nahiyelerden gelecek esnaf ve celeplerin her türlü istirahatleri köy ihtiyar heyeti tarafından temin edilecektir. Panayır yerinde ayrıca çardak ve gölgelikler vücude getirilecektir.

Ovaköy panayırı nın hususiyeti köyün ovası tam ortasında suyu bol, havası güzel bir yerinde olmasıdır.

Nazarı Dikkate

1 Teşinievel 934 tarihinden itibaren kibrit fiatları ucuzlamıştır. Büyük kutuların her bir adedi 60 para, küçük kutuların her bir adedi 50 paradan satılacaktır. Şehir ve köy bayilerimizin ellerinde eski fiat üzerinde kalan bilûmum kibritleri eylûlün 30 uncu gününe kadar ticarthanemize iade etmeleri ilân olunur.

Kibrit ve çakmak inhisarı Balıkesir acentası

Konyalı zade Mehmet İzzet ve Şükrü ve Ali efendiler ticarethanesi

Satılık tarla ve bağyeri

Bandıma yolu üzerinde, ipek fabrikası ittisalinde bağ ve köşk yapmağa müsait on beş dönüm miktarında bir tarla kısmen veya tamamen yine o civarda, çengel mevkiinde dokuz dönüm miktarındaki bir tarla satılıktır. isteyenlerin arabacı zade Ali beye müracatları. 5-192

Dami Vilâyet Encümeninden:

Balıkesir - Edremit yolunun 00+63 - 00+67 kilometreleri arasındaki kısmın tamiri şartname ve keşifnamesi mucibince yapılmak ve 27- Eylûl - 934 tarihine müsadif perşembe günü saat onbeşte ihale edilmek üzere yirmi gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya vazedilmiştir. Tamiratı mebhusenin bedeli keşfi 7520 lira 99 kuruştur.

Münakasaya liyakati fenniyesi başmühenndislikçe tasdik edilenlerin iştiraki mesuliyetleri ile çalışacaktır. Ehliyet vesikası ve ticaret vesikası ibraz edenler kabul olunacak ve bu vesikalar ihaleden lâakal sekiz gün evel başmühendisliğe ibraz edilmiş bulunacaktır. Talip olanların bu vasaik ile beraber yüzde yedibuçuk nispetin de teminatı muvakkatte makbuz veya mektuplarile yevmi mezkûrde ve vakti muayyeninde usulü dairesinde encümeni vilâyete fazla malûmat almak istiyenlerin daha evel başmühendisliğe veya encümeni vilâyet kalemine müracaat etmeleri ilân olunur.

4 — 174

Daimi vilâyet encümeninden

Bigadıç nahiyesinin Hisaralan köyündeki kaplıca 25-9-934 tarihinden itibaren 25-2-936 tarihine kadar 17 aylığının icarı şartnamesi mucibince 6- teşrinievel-934 tarihine müsadif pazartesi günü saat on beşte ihale edilmek üzre yirmi gün müddetle alenî müzayedeye konmuştur. 17 aylığının bedeli muhammeni 160 liradır Tâlip olanların bu miktar üzerinden yüzde yedibuçuk nispetinde teminatı muvakkate makbuz veya mektuplarile birlikte yevmi mezkûrda şartnamesini öğrenmek istiyenlerin daha evel encümeni vilâyete gelmeleri ilân olunur. 4 — 183

Balıkesir Askerî Satın Alma Komisyonundan:

Balıkesir garnizon kıtaatı hayvanları için 250 ton ve Susığırluk kıtaatıhayvanları için 150 ton yulaf 28-9-934 cumartesi günü saat 10 da kapalı zarf usulile satın alınacaktır. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için deBalıkesir için 940 ve Susığırlık için 555 lira muvakkat teminat akçalarile birlikte yukarıda yazılı günle muayyen saatten evel Balıkesirde kolordu satın alma komisyonuna müracaatları.

169 — 4

Şehir Sinemasında

23 Eylûl Pazrdan itibaren

TÜRK mühibbi meşhur KLOT MARERin şaheseri olan

ÖLDÜREN ADAM

Temsil edenler :

Marie Bell

Maksudyan Gabrio

Eserin ve temsil edenlerin kıymet ve ehemmiyeti büyüktür. Bunnnla beraber filimin bilhassa İSTANBULumuzda çevrilmiş olması filimin kıymet ve ehemmiyetini bir kat daha arttırmaktadır. Bu filimde İSTANBULun muhtelif manzaralarını, büyük abidelerimizi ve Bogaziçinin bütün güzelliklerini göreceksiniz.

AYNI ZAMANDA

VARYETE

Kıymetli artist FATMA LEMAN ve SELMA hanımlar bu filimle beraber son temsillerini vermektedirler. Fırsatı kaçırmayınız.

HAZRETİ İSA

GELİYOR!.

Karaca bey harası müdürlüğünden

Harnın İsmet paşa mevkiinde ortaklama suretile bin dönüm pirinç ekilecektir. Şeraitini anlamak isteyenlerin ve talip olanların ya bir mektupla ve ya doğrudan doğruya Hara idaresine müracaatları ilân olunur.

Vilâyet Evkaf Müdürlüğünden:

Evkafa ait küçük şadırvan karşısında 207 No. lı kahvenin cam, camekân ve camlı kapısının mücaddeden temiri açık münakaşaya çıkarılmıştır. İhale 1-10-934 pazar ertesi günü icra edilecektir. Talip olanların 14 lira teminat akçasile birlikte Balıkesir evkaf müdiriyetine muracaatları.

2 — 177

Karacabey Harası Müdürlüğünden:

Haranın İsmmet Paşa merası 10 teşrinievel 934 çarşamba günü saat 15 de pazarlıkla icara verilecektir. Taliplerin yevmi mezkûrda teminatlarile birlikte Hara müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. 179

Erkek Orta Mektebi Pansiyonuna Kaydu Kabul

VİLAYET MAKAMINDAN:

Balıkesir Erkek Orta Mektebine mülhak Pansiyona birinci sınıf için Vilâyet idarei hususiyesi namına alınacak (20) talebenin aşağıdaki şartları haiz bulunmaları lâzımdır.

1 — İdarei hususiye namına Pansiyona kabul edilecek Leylî meccanilik musabaka imtihanlarına iştirak edecek namzetlerin haiz olmaları lâzım gelen şartlar şunlardır:

A — Türk olmak.

B — Orta Mektepler talimatnamesi mucibince 12 - 16 yaş arasında bulunmak.

C — Beden ve Ruhca hasta, Malûl, sakat olmamak.

D — Velisi kendisini tahsil ettiremiyecek kadar fakir bulunmak.

E — Zekâsı, çalışkanlığı, ahlâkı mensup olduğu mektepden alacağı Fotoğraflı vesika ile sabit olmak.

F — Bu musabakaya münhasıran Balıkesir Vilâyetinin Orta Mektebi bulunmıyan kazalar yerli halkından veya yine bu kazaların mülhakatındaki yerli halkın çocukları kabul edilecektir.

Bu cihetin hüviyet cüzdanı ve kaymakamlıklarca tasdik edilecek vesaikla ispatı lâzımdır.

2 — Birinci maddenin (F, B, A,) şartları hüviyet, cüzdanile (C.) şartı kazalardaki etibbanın müşterek raporları; ayrıca Balıkesir heyeti sıhhiyesince yapılacak muayene neticesinde nümunesine göre verilecek raporla (D) şartı Belediye ve idare Meclislerinde verilecek mazbatalarla (E) şartı ise 30-7-934 tarih ve 298-115 numaralı tamimle kazalara bildirildiği gibi ilk mektep şahadetnameleri ve çıktıkları mektep idaresinden alacakları mazbata ile tevsik edilecektir. İlk mektep şahadetname derecelerinin (Pek iyi) ve (iyi) olması şarttır.

Yukarıda da bildirildiği gibi taliplerin bilumum evsaf ve şartları haiz bulunmak şartiyle Orta mektebi bulunmıyan kazaların yerli halkından bulunması lâzımdır.

3 — Erkek orta mektebinin münhasıran birinci sınıfına kayt ettirilecektir.

4 — Musabaka imtihanı, Balıkesir Erkek orta mektebinden vali beyin veya tevkil edecegi Erkek Orta mektebi müdürünün reisliği altında teşekkül edecek Komisyon tarafından yaıldacaklacaktır.

5— Musabaka imtihanı (Türkçe, Riyaziye Tarih, Coğrafya) derslerinden ve tahriri olarak yapılacaktır.

Riyaziyeden maada dersler için müsvedde kâğıdı kullanılmıyacaktır.

6 — Türkçe imtihanı 1 - Teşrinievel-pazartesi, Riyaziye 2- Teşrinievel- Salı. Tarih ve Coğrafya 3- Teşrinievel Çarşamba günü içra edilecektir.

7 — İmtihan evrakı Komisyonca tetkik ve Vilâyet makamına takdim edilecektir. Netice Vilâyet makamınca ilân olunacaktır.

8 — Muhasebeyi Hususiye namına kayt muamelesi 29 - Eylûl- 934 akşamına kadar devam edecektir. Usulüne ve şartlara muvafık olarak müracat edenlere şartları haiz bulunanlara Komisyon reisliği tarafından hüviyetlerini bildirir fotoğraflı birer vesika verilecektir. Bu vesikayı ibraz etmiyenler imtihanlara kabul edilemezler.

9 — Yukarıdaki şartlar dairesinde İdarei Hususiye namına Erkek Orta Mektebi Pansiyoyonuna birinci sınıf için Leylî meccanilik imtihanlarında müsavi derecede muvaffak olanlardan Şchit çocukları tercih edilecektir. Bunun için İdare Meclisleri ve Belediyelerce verilecek Mazbatalara bu cihetin de derç edilmesi lâzımdır.

10 — İmtihan neticesi Vilâyet makamınca ilân edilip Pansiyona kaydedilinceye kadar iaşe ibate vesair bilûmum masraflar kendilerine ait bulunacaktır.

11 — 915 numaralı kanun hükûmleri dahilinde Maarif Vekâletinin idaresindeki Mekteplere Leylî, meccani olmak isteyenlerin müsabaka imtihanları hakkındaki 6 - 9 - 934 tarih ve 35616 numaralı emirnamenin (10,11, 16, 17, 18) inci maddeleri müstesna bulunmak şartile diğer maddeleri ahkâmı aynen tatbik edilecektir.

12 — Vilâyet namına yapılacak musabaka imtihanları, Devlet imtihanından birer gün sonra icra edileceği için talipler Maarif Vekâletine ait imtihana iştirak etmek hususunda tamamen serbestirler. Bu sebepten dolayı da Vilâyet hiç bir taahhüdü kabul etmez.

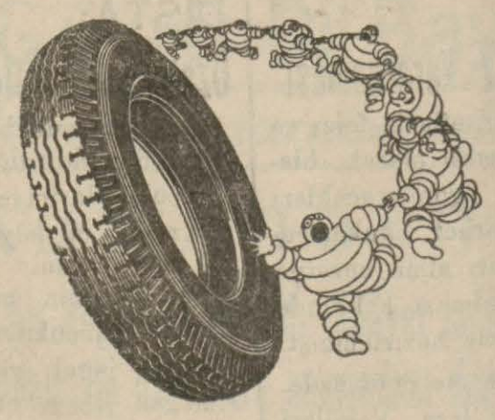

Mişlen Lâstikleri.

En temiz kavuççuktan yapılmış yumuşak ve alâstikiyetli, dünyanın en sağlam lâstiği olan Mişlen lâstiklerini diğer markalara tercih ediniz. Çünkü bilûmum lâstiklerin fevkinde olduğu sağlamlığile tecrübe edilmiştir.

Mişlen süperkonfor lâstikleri ile kemali emniyette seyahat edilir. Her boydan mevcudumuz bulunur.

Mişlen lâstikleri Balıkesir ve mülhakatı acentası

Yanyalı zade
H. NUSRET
Zarbalı han-Balıkesir

satılık ev yeri

Kasaplar mahallesinde Bigadıç ve istasiyon şosesinin birleştiği; İnhisar dairesinin tam karşısındaki 8 dönüm bahçe yeri satılıktır. Bu yer şehrin en güzel ve ev yaptırmak için en müsait bir yeridir. Parça parça istenilen mahalden mesafe ile verilecektir. Almak arzusunda bulunanlar Şerametli zadelere müracaat etmelidirler

Daimî Vilâyet Encümeninden:

Susığırlık - M. Kemalpaşa yolunun 1+012 inci kilometresinde 60 metrelik ahşap ve 1+324 cü kilometresinde 30 - 40 lık ahşap ve 0+340 ıncı kilometresinde 14 metrelik ahşap köprülerin şartname ve keşifleri mucibince tamiratı esasiyeleri 6- teşrinievel 934 tarihine müsadif pazartesi günü saat on beşte ihale edilmek üzere yirmi gün müddetle alenî münakasaya vaz edilmiştir.

Üç köprüuün tamiratı esasiyesi 3587 lira 28 kuruştur.

Talip olanların yüzde yedibuçuk nispetinde teminatı muvakkate makbuz veya mektuplarile ticaret odası ve ehliyeti fenniye vesikalarile birlikte yevmi mezkûrda şartname ve keşifnamesini görmek istiyenlerin daha evel Encümeni Vilâyete müracaatları ilân olunur.

4- 186

Daimî Vilâyet Encümeninden:

Susığırlık — M. Kemalpaşa yolunun 0+060 kilometresindeki ahşap Yayaköy köprüsü şartnamesi ve keşifnamesi mucibince tamir edilmek ve 6-teşrinievel- 934 tarihine müsadif pazartesi günü saat on beşte ihale edilmek üzere yirmi gün müddetle alenî münakasaya konmuştur. Tamiratı mephusenin bedeli keşfi 2595 lira kuruştur. Talip olanların bu miktar üzerinden yüzde yedi buçuk nispetinde teminatı muvakkate makbuz veya mektuplarile ticaret odası ve ehliyeti fenniye vesikalarile birlikte yevmi mezkûrda ve bu hususa dair fazla malûmat almak istiyenlerin daha evel encümeni vilâyete müracaatları ilân olunur.

4 — 184

Daimi Vilâyet Encümeninden:

Balıkesir memleket hastahanesi için mübayaa edilecek yerli malı 75 ton kok komürü şartnamesi mucibince mübayaa edilmek ve 1- teşrinievel - 934 tarihine müsadif pazar tesi günü saat on beşte ihale edilmek üzere yirmi gün müddetle alenî münakasaya vazedilmiştir.

Kok kömürünün beher tonunu bedeli muhammeni 30 liradır. Talip olanların yüzde yedi buçuk nispetinde depoziyolarını vezneye teslim ile ticaret odası vesikasile birlikte yevmi mezkûrda bu hususa dair fazla malûmat almak istiyenlerin daha evel Encümeni Vilâyete müracaatları ilân olunur. 4 — 178

Daimî Vilâyet Encümeninden:

Güngörmez - İvrindi yolu üzerindeki Kınık ve Balıkesir - Edremit yolu üzerindeki Dereiviran köprülerinin şartname ve keşifleri mucibince tamiratı esasiyeleri 6- teşrinievel 934 tarihine müsadif pazartesi günü saat on beşte ihale edilmek üzere yirmi gün müddetle alenî münakasaya konmuştur.

Her iki köprünün bedeli keşfi 2202 liradır.

Talip olanların yüzde yedibuçuk nispetinde teminatı muvakkate makbuz ve ya mektuplarile ticaret odası ve ehliyeti fenniye vesikalarile birlikte yevmi mezkûrda şartname ve keşfini görmek istiyenlerin her gün Encümeni Vilâyete gelmeleri ilân olunur. 4 - 185

Daimî Vilâyet Encümeninden:

Balıkesir memleket hastahanesi ihtiyacı için listesinde muharrer 99 kalem eczayı tıbbiye ve pansuman melzemesi şartnamesi mucibince mübayaa edilmek ve 6-teşrinievel- 934 tarihine müsadif pazartesi günü saat on beşte ihale edilmek üzere yirmi gün müddetle alenî münakasaya konmuştur. Mezkûr melzemenin bedeli muhammeni 669 lira 70 kuruştur. Talip olanların yüzde yedi buçuk nispetinde teminatı muvakkate makbuz veya mektuplarile ve ticaret, odası vesikalarile birlikte encümeni vilâyete şartname ve listeyi görmek istiyenlerin daha evel İstanbulda sıhhat müdüriyetine, Balıkesirde encümeni vilâyet kalemine müracaatları ilân olunur.

4— 182

BALIKESİR VİLÂYET MATBAASINDA BASILMIŞTIR